ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Ο ΑΠΡΟΣΚΛΗΤΟΣ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗΣ

Ένας δικηγόρος τοῦ Βερολίνου πασύγνωστος γιὰ τὴν φιλαργυρία του δὲν εἶχε ποτέ του προσκαλέση ἄνθρωπο σὲ γεῦμα.

— Βάζω στοίχημα, εἶπε μιὰ μέρα ὁ Θ. Ντορίγκ πὼς ἀργότερα ἔγειναν ἕνας ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους ἠθοποιοὺς τῆς Γερμανίας, ὅτι θὰ πάω σπίτι του καὶ θὰ μὲ καλέση ἀφεύκτως σὲ γεῦμα, χωρὶς κἂν νὰ μὲ γνωρίζη.

Πράγματι τὴν ἑπομένη ἡμέρα ὁ Ντορίγκ ἐπῆγε στὸ σπίτι τοῦ δικηγόρου ἀκριβῶς τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ.

—Μὲ συγχωρῆτε, τοῦ λέει μόλις μπῆκε, πὼς σᾶς παρουσιάζομαι τέτοια ὥρα, χωρὶς μάλιστα νὰ μὲ γνωρίζετε, ἀλλὰ πρόκειται περὶ μιᾶς ὑποθέσεως ποὺ θὰ σᾶς κάνη νὰ κερδίσετε χίλια τάλληρα.

— Χίλια τάλληρα ; ρώτησε ὁ δικηγόρος ἔκπληκτος.

— Ἀκριβῶς. Ἀλλὰ τώρα τρῶτε καὶ δὲν εἶνε ἡ κατάλληλη στιγμὴ γιὰ νὰ σᾶς μιλήσω. Προτιμῶ νὰ πάω νὰ φάω κι' ἐγὼ καὶ νὰ ἔρθω ἔπειτα νὰ τὰ ποῦμε.

— Ὄχι, ὄχι, σταθῆτε !..φώναξε τότε ὁ φιλάργυρος, σᾶς παρακαλῶ νὰ καθήσετε νὰ γευματίσετε μαζί μου.

Ὁ Ντορίγκ δὲν ἔχασε καιρό. Κάθησε καὶ ἔφαγε γιὰ δυό. Ὅταν τελείωσε τὸ γεῦμα ὁ φιλάργυρος δικηγόρος πῆρε τὸν ἠθοποιὸ κατὰ μέρος καὶ τὸν ρώτησε.

— Καὶ τώρα, μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε μὲ τί τρόπο θὰ κερδίσω τὰ χίλια τάλληρα ;

— Ἀπλούστατα, ἀτήντησε μὲ ὅλη του τὴ σοβαρότητα ὁ Ντορίγκ, ἔχω ἀκούση πὼς ἔχετε μιὰ κόρη εἰς ὥραν γάμου καὶ πὼς τῆς δίνετε προῖκα δέκα χιλιάδες τάλληρα. Δῶστε μοῦ την ἐμένα μὲ ἐννέα χιλιαδες μόνον. Ἔτσι θὰ κερδίσετε χίλια τάλληρα.

Κόκκαλο ὁ φιλάργυρος !...

κτῆρα δημώδη καὶ ἁτλό, γιὰ νὰ εἶνε εὐκολοιάθητος ἀπὸ τὸ λαο. (Σὲ χορῳδία, διὰ δυὸ τενόρους καὶ δυὸ μπάσσους, μὲ συνοδεία πιάνου). Ἀλλὰ κι' ἔτσι ἡ μουσικὴ τοῦ Ὕμνου εἶνε μεγάλη καὶ ἄξια τοῦ σκοποῦ της. Ὁ Σολωμὸς ὅταν τὴν πρωτάκουσε συγκινήθηκε πολύ, ἀγκάλιασε τὸ μουσουργὸ καὶ τὸν ἐφίλησε. Ἕνας σπουδαῖος τεχνοκρίτης τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γράφει :

«...Ἡ μελοποίησις αὕτη τοῦ Ὕμνου δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν «Δημιουργίαν» τοῦ Χάϋδν τὰς «Ἑπτὰ λέξεις ἀγωνίας» τοῦ Ζιγγαρέλλη καὶ τὸ «Στάμπατ Μάτερ» τοῦ Ροσίνη».

Ὁ Μάντζαρος δὲν ἤθελε νὰ δημοσιεύση τὸν Ὕμνο καὶ οἱ συγγενεῖς του, γιὰ νὰ τὸν καταφέρουν νὰ δώση τὸ χειρόγραφο, τοῦ εἶπαν ὅτι τάχα τὸ ζητάει ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία τοῦ Λονδίνου, κι' ἔτσι τὸ ἔδωσε. Ὁ Ἐθνικός μας Ὕμνος τυπώθηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὰ 1873 στὸ Λονδῖνον, ποίημα καὶ μουσικὴ μαζί.

Ὁ Κερκυραῖος μουσουργὸς ἀφιέρωνε τὴν ἐθνική του αὐτὴ σύνθεσι στὸ Βασιλέα Ὄθωνα. Ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ἔλαβε ἀπὸ τὸ Αὐλαρχεῖο τὸ ἀκόλουθο ἔγγραφο :

«*Κύριε Νικόλαε Μάντζαρε*

Ἔλαβον ἀμέσως τὸν εἰς τὴν Ἐλευθερίαν Ὕμνον τοῦ Ποιητοῦ Σολωμοῦ μελοθετημένον παρ' Ὑμῶν. Τὸ προϊὸν τοῦτο τῆς καλλιτεχνίας Σας εἶδον μὲ τόσῳ πλειοτέραν εὐαρέστησιν, ὅσῳ προφανέστερον δεικνύει ὁποῖα καλλιτεχνήματα δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν εὐφυΐαν, ἐπιδιδομένην ἤδη πάλιν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ὡραίων τεχνῶν, τῶν ὁποίων ἡ Ἑλλὰς ὑπῆρξε τὸ πάλαι τροφός. Ἐκφράζων πρὸς Ὑμᾶς τὰς εὐαρεσκείας Μου, ἕνεκα τῆς προσφορᾶς τοῦ ὡραίου τούτου μελοθετήματός Σας, εὐαρεστοῦμαι ν' ἀπονείμω εἰς Ὑμᾶς τὸν Ἀργυροῦν Σταυρὸν τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς Ὑμᾶς εὐμενείας μου καὶ ὑπολήψεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Ἰουνίου 1845 *Ὄθων*»

Ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἔλειψαν καὶ οἱ ἐπικριταὶ τοῦ Ὕμνου, π.χ. ὁ Αἶμ. Μπόν, καθηγητὴς τῆς Μουσικῆς στὸ Γερμανικὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Μπρεσλάου, ἔγραψε ὅτι ἡ πρῶτες μπιτοῦτες τοῦ Ὕμνου μας εἶνε ἴδιες μὲ τὸ μοτίβο τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου τῆς Πορτογαλλίας, τὸν ὁποῖον ἔχει μελοποιήση ὁ παλιὸς ἐκεῖνος Δὸν Πέτρος Α', «Αὐτοκράτωρ τῆς Βραζιλίας καὶ Βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας», σπουδαῖος μουσικὸς τῆς ἐποχῆς του Τὸν ἀντικρούει ὅμως ὁ μέγας συνθέτης Χαϊντέλ, ποὺ ἔγραψε μ' ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὸν Ὕμνο μας.

Ὁ Νικόλαος Μάντζαρος πέθανε στὴ 1η Ἀπριλίου 1872 καὶ τὸν ἐκήδευσε μὲ γενικὸ πένθος ἡ Κέρκυρα. Μιὰ ἐφημερὶς τοῦ νησιοῦ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι «περιεστοίχιζαν τὸν νεκρὸν λαμπαδηφοροῦντες οἱ διακεκριμένοι μουσικοδιδάσκαλοι Ἀγαθίδης, Ξύνδας, Ἐ. Λαμπελέτ καὶ ἄλλοι...». Ὁ ποιητὴς Μελισσηνὸς ἐξεφώνησε ὡραῖο λόγο, ποὺ ἄρχιζε μὲ τὴ φρασι αὐτή :

«*Μέγας ἀνὴρ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος μετέστη εἰς τὴν αἰωνίαν ζωήν...*».

Καὶ τὸ πλῆθος, ποὺ ἀκολούθησε ὡς τὸν τάφο τὸ νεκρὸ Μουσουργό, κρατοῦσε ἀναμμένες λαμπάδες, ἐσήμαιναν δὲ ὅλες ἡ κομπάνες τῆ, πόλεως πενθημα...

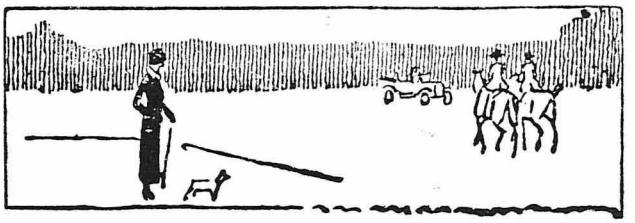

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΝΤΓΚΑΡ ΠΟΕ

Ὁ Πόε μέθυσος. Τὶ ἔλεγε γιὰ τὴν οἰνοποσία. Τὸ μυστήριο τοῦ θανατου του. Ὁ γαμος του στὴ νέα Ὑόρκη. Λησμονημένος σ' ἕνα καπηλεῖο. Ἀνάμεσα στὰ σκουπίδια. Τὸ φρικτὸν τέλος του.

Ἡ μοῖρα δὲν κάνει διακρίσεις. Χτυπάει ἄγρια καὶ τοὺς κοινοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς μεγάλους ἄνδρας. Ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους συγγραφεῖς ποὺ χτυπήθηκε σκληρὰ κι' ἀπάνθρωπα ἀπὸ τὴν μοῖρα τους ἦταν ὁ γοητευτικὸς ποιητής, ὁ ἀνατριχιαστικὸς διηγηματογράφος, Ἔντγκαρ Πόε. Ἡ ζωή του πέρασε γεμάτη βάσανα, πικρίες καὶ ἀπαγοη εὐσεις, τὸ τέλος του δὲ ὑπῆρξεν οἰκτρο! Γιὰ νὰ ξεχνᾶ τὰ βάσανά του ὁ Πόε ἔπινε κατὰ κόρον. Συνήθιζε μάλιστα νὰ λέη καὶ νὰ καμαρώνη μάλιστα γι' αὐτὸ ὅτι το πιοτό, μόνο τὸ πιοτό, τὸν ἐνέπνεε καὶ τὸν ἐνίσχυε στὸ νὰ γράφη.

Ἐζοῦσε σὲ διαρκῆ κατάστασι κραιπάλης. Τὸ πιοτὸ ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἐπέφερε τέλος τὸν τραγικὸ θάνατό του, τὸν ὁποῖον περιβάλλει πέπλος μυστηρίου.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς βιογράφους τοῦ Ἔντγκαρ Πόε βεβαιώνει ὅτι ὁ μέγας ἀμερικανὸς συγγραφεὺς ἐσωριάστηκε μιὰ μέρα, τρομερὰ μεθυσμένος, καταμεσῆς τοῦ δρόμου καὶ ἐκεῖ τὸν πλάκωσε κάποιο κάρρο ! ..

Ἄλλος βιογράφος του ἀναφέρει ὅτι, μερικοὶ διαβάτες βρῆκαν τὸν Πόε μεθυσμένο νὰ κυλιέται μιὰ νύχτα στὸ δρόμο, τὸν συμμάζεψαν καὶ τὸν μετέφεραν σ' ἕνα νοσοκομεῖο ὅπου τὴν ἄλλη μέρα ἀπέθανε.

Τρίτος πάλιν βιογράφος τοῦ Ποιητοῦ συμφωνεῖ μὲ τὸν παραπάνω καὶ προσθέτει τὴν λεπτομέρεια, ὅτι ὁ Πόε ξεψύχησε στὸ νοσοκομεῖο κατεχόμενος ἀπὸ τρομακτικὸ «ντελίριουμ τρέμενς» !...

Τέλος κάποιος ἄλλος ἀπὸ τοὺς βιογράφους τοῦ ἀτυχοῦς συγγραφέως-γιατὶ τόσο μὲ τὴν ζωή του ὅσο καὶ μὲ τὸ ἔργο του ἀπασχολήθηκαν παρὰ πολλοὶ κριτικοὶ καὶ συγγραφεῖς-καλύτερος πληροφορημένος ἀπὸ τοὺς προηγουμένους, διηγεῖται ὅτι, τὴν 4 Ὀκτωβρίου τοῦ 1849 ὁ Ἔντγκαρ Πόε ξεκίνησε γιὰ τὴν Νέα Ὑόρκη ὅπου ἐπρόκειτο νὰ νυμφευθῆ. Ὅταν ἔφθασε στὴ Βαλτιμόρη παρέδωσε σ' ἕναν ἀχθοφόρο τοῦ σταθμοῦ τὴ βαλίτσα του γιὰ νὰ τὴν τοποθετήση μέσα σ' ἕνα βαγόνι. Ἡ ἀμαξοστοιχία ὅμως ἐπρόκειτο νὰ φύγη ἔπειτα ἀπὸ δυὸ ὧρες. Καὶ ὁ Πόε σκέφθηκε ὅτι, στὸ διάστημα τῶν δύο αὐτῶν ὡρῶν πρόφθανε νὰ πιῇ κανένα ποτηράκι. Μπῆκε λοιπὸν σὲ μιὰ μικρὴ ταβέρνα, κοντὰ στὸν σταθμό, ὅπου δὲν ἄργησε νὰ πιάση γνωριμία μὲ μερικοὺς χωρικοὺς ἀγνώστους, ποὺ μόλις ἔμαθαν τὸ ὄνομά του, τοῦ ἐδήλωσαν πὼς ἦσαν θαυμασταί του καὶ τὸν προσκάλεσαν νὰ πιοῦν μαζί.

Ὁ Πόε ποὺ ἔπινε ἀφάνταστες ποσότητες κρασιοῦ καὶ διαφόρων ἄλλων ποτῶν δέχθηκε τὴν πρόσκλησι ἀμέσως, κάθησε μαζί τους καὶ χωρὶς νὰ περιμένη νὰ τὸν παρακαλέσουν περισσότερο ἄρχισε νὰ πίνη τρομερά. Ἔτυε δὲ τόσο πολὺ ὥστε σὲ λίγο ξέχασε καὶ τὸ τραῖνο καὶ τὴν βαλίτσα του καὶ τὴν νύμφη ποὺ τὸν περίμενε στὴν Νέα Ὑόρκη. Ἔπιε τόσο πολὺ ποὺ στὸ τέλος τὸν μετέφεραν σὲ οἰκτρὴ κατάσταση στὸ νοσοκομεῖο !...Ἐκεῖ ἔτειτα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες ἀπέθανε !.. Δὲν ἦταν τότε ἀκόμη σαράντα ἐτῶν.

Ἡ ἐκδοχὴ αὐτὴ συμφωνεῖ σὲ πολλὰ σημεῖα μὲ τὴν περιγραφὴ τοῦ θανάτου τοῦ Πόε ποὺ ἄφισε ὁ ἐπίσης διάσημος γάλλος ποιητὴς Κάρολος Μπωντελαίρ, ὁ ὁποῖος δὲν ἀναφέρει μὲν τὴν λεπτομέρεια τοῦ γάμου τοῦ ποιητοῦ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ στὴν Νέα Ὑόρκη, βεβαιώνει ὅμως ὅτι στὶς 4 Ὀκτωβρίου, ὅταν ὁ Πόε ἔφευγε γιὰ τὴν πρωτεύουσα τῆς Ἀμερικῆς, παραπονιόταν ὅτι ὑπέφερε ἀπὸ ἐξάντλησι καὶ ἀπὸ ρίγη.

Τὸ βράδυ τῆς 6ης Ὀκτωβρίου, κατὰ τὸν Μπωντελαίρ, ὁ Πόε ἀφοῦ παρέδωσε στὸν σταθμὸ τὴν βαλίτζα του γιὰ νὰ τὴν πάρη πισω στὴν Φιλαδέλφεια, μπῆκε σὲ ἕνα καπηλεῖο ὅπου πίνοντας καὶ φλυτρῶντας ἔχασε ἐντελῶς τὸ ταξεῖδι του !...

Κατόπιν ὅμως τὶ συνέβη ; Γὶ ἀπέγινε ὁ ποιητής ; Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀρχίζει τὸ μυστήριο σχετικῶς μὲ τὸν θάνατό του. Πολλοὶ λέγουν ὅτι ἐλησταεύθη στὸ δρόμο ἀπὸ κακοποιούς, ποὺ ἀντελήφθησαν ὅτι ἦταν μεθυσμένος. Ἀληθεύει αὐτό ;...Ἄγνωστον...

Τέλος τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι τὴν αὐγή, σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ δρόμου, κοντὰ στὸ καπηλεῖο, οἱ σκουπιδιόριδες περμάζεψαν ἕναν μεθυσμένον, ξαπλωμένον κατὰ γῆς, σὲ κατάστασι πλήρους ἀναισθησίας. Φαινόταν νεκρός ! Τον μετέφεραν τότε ἀμέσως στὸ νοσοκομεῖο, ὅπου ὅταν ἔψαξαν στὰ ροῦχα του "δὲν βρῆκαν οὔτε μιὰ πεντάρα ἐπάνω του οὔτε ἕνα χαρτὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ φαίνεται ἡ ταυτότης του.

Πέθανε τὸ βράδυ τῆς ἑπομένης Κυριακῆς μέσα σὲ ἕνα φρικτὸ παραλήρημα ἀναταρασσόμενος ἀπὸ ρίγη, φωνάζοντας τοὺς ἀγαπημένους του νεκρούς !...